

शैशुपालं ततो गत्वा विजिग्ये सूतनन्दनः । पार्थस्यांश्चापि नृपतीन् वशे चक्रे महाबलः ।
 आवन्त्याश्च वशे कृत्वा साम्ना च भरतर्षभ । वृष्णिभिः सह सङ्गम्य पश्चिमामपि निर्जयत् ।
 वारुणीं दिशमागम्य यावनान् बर्बरांस्तथा । नृपान् पश्चिमभूमिस्थान् दापयामास वै करान् ।
 विजित्य पृथिवीं सर्व्यां स पूर्वापरदक्षिणां । सञ्चेच्छाटविकान् वीरः सपर्वतनिवासिनः ।
 भद्रान् रोहितकांश्चैव आग्नेयान्मालवानपि । गणान् सर्वान् विनिर्जित्य नीतिवृत्तं प्रहसन्निव ।
 शशकान् यवनांश्चैव विजिग्ये सूतनन्दनः । नम्रजित्प्रमुखांश्चैव गणान् जित्वा महारथान् ।
 एवं स पृथिवीं सर्व्यां वशे कृत्वा महारथः । विजित्य पुरुषव्याघ्रो नागसाङ्गयमागमत् ।
 तमागतं महेष्वासं धार्तराष्ट्रो जनाधिपः । प्रत्युद्गम्य महाराज सभ्रातृपितृबान्धवः ।
 अर्चयामास विधिना कर्षमाहवशोभिनं । आश्रावयच्च तत्कर्म्म प्रीयमाणो जनेश्वरः ।
 यन्नभीमान् च द्रोणान् कृपान् च वाह्निकात् । प्राप्तवानस्मि भद्रन्ते तत्तः प्राप्तं मया हि तत् ।
 बज्रना तु किमुक्तेन शृणु कर्णं वचो मम । सनाथोऽस्मि महाबाहो त्वया नाथेन सत्तम ।
 न हि ते पाण्डवाः सर्व्ये कलामर्हन्ति षोडशीं । अन्ये वा पुरुषव्याघ्र राजानोऽभ्युदितोदिताः ।
 स भवान् धृतराष्ट्रं तं गान्धारीञ्च यशस्विनीं । पश्य कर्णं महेष्वास अदितिं वज्रमृगया ।
 ततो हलहलाशब्दः प्रादुरासीद्विशम्पते । हाहाकाराश्च बहवो नगरे नागसाङ्गये ।
 केचिदेनं प्रशंसन्ति निन्दन्ति स्म तथा परे । तृष्णीमासंस्तथा चान्ये नृपास्तत्र जनाधिप ।
 एवं विजित्य राजेन्द्र कर्णः शस्त्रभृताम्बरः । सपर्वतवनाकाशां ससमुद्रां सनिष्कुटां ।
 देगैरुचावचैः पूर्णां पत्तनैर्नगरैरपि । द्वीपैश्चानूपसम्पूर्णैः पृथिवीं पृथिवीपते ।
 कालेन नातिदीर्घेण वशे कृत्वा तु पार्थिवान् । अक्षयं धनमादाय सूतजो नृपमभ्यधात् ।
 प्रविश्य च गृहे राजन्मभ्यन्तरमरिन्दम । गान्धारीसहितं वीरो धृतराष्ट्रं ददर्श सः ।
 पुत्रवच्च नरव्याघ्र पादौ जग्राह धर्मवित् । धृतराष्ट्रेण चास्त्रिय प्रेम्णा चापि विसर्जितः ।
 तदा प्रभृति राजा च शकुनिश्चापि सौबलः । जानते निर्जितान् पार्थान् कर्णेन युधि भारत ।
 इति श्रीमहाभारते आरण्यपर्वणि घोषयात्रापर्वणि कर्णद्विजये त्रिपञ्चाशदधिकद्विंशतोऽध्यायः ॥ २५३ ॥
 ॥ वैशम्पायन उवाच ॥ जित्वा तु पृथिवीं राजन् सूतपुत्रो जनाधिप । अब्रवीत् परवीरघ्नो दुर्योधनमिदं वचः ।
 ॥ कर्ण उवाच ॥ दुर्योधन निबोधेदं यत्त्वा वक्ष्यामि कौरव । श्रुत्वा वाचं तथा सर्वं कर्तुमर्हस्यरिन्दम ।
 तवाद्य पृथिवी वीर निःसपत्ना नृपोत्तम । तां पालय यथा शक्यो हतशत्रुर्महामनाः ।
 ॥ वैशम्पायन उवाच ॥ एवमुक्तस्तु कर्णेन कर्णं राजाऽब्रवीत् पुनः । न किञ्चिदुर्लभं तस्य यस्य त्वं पुरुषर्षभ ।
 सहायश्चानुरक्तश्च मदर्थञ्च समुद्यतः । अभिप्रायश्च मे कश्चित्तं वै शृणु यथातथं ।
 राजसूयं पाण्डवस्य दृष्ट्वा क्रतुवरं महत् । मम स्पृहा समुत्पन्ना तां सम्पादय सूतज ।
 एवमुक्तस्ततः कर्णो राजानमिदमब्रवीत् । तवाद्य पृथिवीपाला वश्याः सर्व्ये नृपोत्तम ।
 आङ्गयन्तां द्विजवराः सम्भाराश्च यथाविधि । सम्भ्रियन्तां कुरुश्रेष्ठ यज्ञोपकरणानि च ।